

Міністерство освіти і науки України
Харківський національний університет імені В. Н. Каразіна

Л. С. ПІХТОВНИКОВА
О. М. ГОНЧАРУК

**АНГЛОМОВНА ПРОЗОВА БАЙКА:
ПРАГМАСТИЛІСТИЧНИЙ
І ЛІНГВОКОГНІТИВНИЙ АСПЕКТИ**

Монографія

Харків – 2016

УДК 811.111'42
ББК 81.2Англ-9
П 35

Рецензенти:

Л. І. Белєхова – доктор філологічних наук, професор, професор кафедри англійської мови та методики її викладання Херсонського державного університету;

В. О. Самохіна – доктор філологічних наук, професор, зав. кафедри англійської філології ХНУ імені В. Н. Каразіна.

С. О. Швачко – доктор філологічних наук, професор, професор кафедри германської філології Сумського державного університету

*Затверджено до друку рішенням Вченої ради
Харківського національного університету імені В. Н. Каразіна
(протокол № 4 від 28.03.2016 р.)*

Піхтовнікова Л. С.

П 35 Англомовна прозова байка: прагмастилістичний і лінгвокогнітивний аспекти : монографія / Л. С. Піхтовнікова, О. М. Гончарук. – Х. : ХНУ імені В. Н. Каразіна, 2016. – 176 с.

ISBN 978-966-285-335-3

У монографії досліджено англомовну прозову байку в єдності лінгвостилістичних, лінгвопрагматичних і лінгвокогнітивних аспектів. Системний підхід дозволив дослідити процес самоорганізації дискурсу англомовної прозової байки, виявити синергетичні засади прагмастилістичних характеристик байки, дослідити її композиційно-стилістичну і композиційно-мовленнєву структуру, стильові риси, образи-символи, концепти. Акцентовано увагу на специфіці концептуального представлення тематики байок у англомовних авторів. Досліджено текстові концепти байок та їх фреймову розгортку. Описано механізм створення сатиричних кодів та кодів іносказання в байці, а також мовленнєві стратегії, які базуються на цих кодах. Вперше для англомовної прозової байки визначено синергетичний механізм створення підтексту шляхом його поляризації із текстом.

Для наукової роботи філологів: викладачів, аспірантів, магістрантів і студентів філологічних спеціальностей.

УДК 811.111'42
ББК 81.2Англ -9

ISBN 978-966-285-335-3

© Харківський національний університет імені В. Н. Каразіна, 2016
© Піхтовнікова Л. С., Гончарук О. М., 2016
© Дончик І. М., макет обкладинки, 2016

ЗМІСТ

Передмова.....	5
Вступ.....	7
Розділ 1. Теоретичні засади дослідження англомовної прозової байки.....	13
1.1. Напрями й аспекти дослідження байки.....	13
1.2. Англомовна прозова байка як об'єкт лінгвістичних досліджень.....	17
1.3. Лінгвокогнітивний аспект дослідження англомовної прозової байки.....	19
1.3.1. Підходи до аналізу концептів, зокрема концептів байки у лінгвістиці.....	20
1.3.2. Текстові концепти: проблема трактування і визначення.....	22
1.4. Прагматичні аспекти дослідження англомовної прозової байки: функції, моделі комунікації, дискурсивні стратегії, коди.....	26
1.5. Лінгвостилістичні аспекти дослідження англомовної прозової байки у поєднанні з лінгвопрагматикою.....	35
1.5.1. Композиція тексту у лінгвостилістичному та прагматичному аспектах.....	37
1.5.2. Композиційно-мовленнєві форми як основа композиційно-стилістичного та прагматичного аналізу.....	40
1.5.3. Концепція стильових рис та її роль у прагмастилістичному аналізі художнього дискурсу	43
Висновки до першого розділу.....	46
Розділ 2. Методика комплексного дослідження англомовної прозової байки у прагмастилістичному і когнітивному аспектах.....	50
2.1. Комплексний підхід до дослідження англомовної прозової байки.....	50
2.2. Методика лінгвокогнітивного аналізу англомовної прозової байки.....	53
2.3. Лінгвопрагматичний аспект дискурсу байки: методика дослідження мовленнєвих стратегій і кодів байки.....	57
2.4. Методика лінгвостилістичних досліджень англомовної прозової байки.....	58
Висновки до другого розділу.....	60

Розділ 3. Лінгвокогнітивні характеристики англomовної прозової байки....	62
3.1. Концептуальний механізм створення образу-символу в англomовній прозовій байці.....	62
3.2. Текстові концепти англomовної прозової байки та їхнє фреймове представлення.....	66
3.3. Композиційно-стилістична і лексико-стилістична реалізація когнітивних операцій у англomовній прозовій байці.....	74
Висновки до третього розділу.....	82
Розділ 4. Комунікативно-прагматичні та лінгвостилістичні характеристики англomовної прозової байки.....	86
4.1. Функції англomовної прозової байки у прагматичному аспекті та їх роль у реалізації мовленнєвих стратегій у дискурсі англomовної прозової байки.....	88
4.2. Мовленнєві стратегії та авторські коди англomовної прозової байки.....	92
4.2.1. Реалізація кодів іносказання в англomовній прозовій байці.....	92
4.2.2. Сатиричний код у дискурсі англomовної прозової байки.....	98
4.2.3. Мовленнєві стратегії і упізнавання байки як типу тексту і дискурсу.....	103
4.3. Композиційно-стилістична структура англomовної прозової байки.....	106
4.4. Композиційно-мовленнєва структура англomовної прозової байки.....	110
4.5. Сильові риси англomовної прозової байки: виокремлення і загальна характеристика.....	116
4.6. Інтерпретаційний опис мовленнєвої реалізації стильових рис та їх ієрархічність у англomовній прозовій байці.....	118
4.7. Прагмастилістичні характеристики дискурсу англomовної прозової байки у синергетичному аспекті	125
Висновки до четвертого розділу.....	135
Загальні висновки.....	140
Список використаних джерел.....	145
Список джерел ілюстративного матеріалу.....	167
Додаток.....	168